

СУЧАСНІ ФІНАНСОВІ ХВОРОБИ, ЯКІ ВОНИ?

В сучасному світі людей оточують різноманітні хвороби, серед яких новий вид - фінансові. Розглянемо природу їх існування. Серед фінансових хвороб можна виділити: глобальну економію, боргові хвороби, дріб'язкову економію, фінансовий адюльтер, фінансовий трудоголізм, фінансовий інцест, розтринькування грошей.

1. Глобальна економія. Економити чи заощаджувати на всьому - це стало вже не просто звичкою, а способом життя. Через таку економію людина відмовляє собі в щоденних дрібних задоволеннях. Економія відбувається навіть за рахунок самої людини: навіщо купувати хороший і якісний одяг, якщо «секонд-хенд» нітрохи не гірше, навіщо ходити в перукарню чи салон і приводити себе в порядок, якщо сусідка допоможе; навіщо отримувати освіту та підвищувати свій рівень кваліфікації? Таких «навіщо» є багато. На нашу думку, людина яка частину своїх доходів спрямовує на освіту, підвищення кваліфікації, зовнішній вигляд, навпаки, допоможе досягнути успіху у майбутньому.

2. Боргові хвороби. Захворіти борговою хворобою так само легко, як і інфекційною, оскільки розсадників і тих, і інших у сучасному світі - сила-силенна. Вилікуватися, звичайно, дуже складно, та й самолікування, як правило, не допомагає. У найтяжчих випадках і інфекційні, і боргові хвороби можуть перейти в хронічну, затяжну форму, коли для того, щоб вилікуватися, позбавитися, наприклад, від одного кредиту, доводиться брати другий, під ще вищі відсотки. Імунітет, тобто фінансовий добробут, від цього тільки погіршується.

3. Дріб'язкова економія. Ця економія веде в кінцевому до перевитрат. Наприклад, для купівлі продуктів дешевше, господиня їде на ринок у інший район міста. Витрачає багато часу на покупки і торгівлю з продавцями, при цьому втрачає нерви і здоров'я. У результаті, гроші, зекономлені на різниці в цінах, губляться за рахунок вартості проїзду і інших витрат.

4. Фінансовий адюльтер. В тій чи іншій мірі ним страждають майже всі родини, як втім, адюльтер (зрада) присутня і в багатьох сім'ях. В нашому суспільстві це вже майже перестало бути чимось незвичним. Згідно з дослідженням «The Wall Street Journal», половина опитаних пар регулярно обманюють своїх половинок з приводу доходу, витрат. Чоловіки, як правило, знижують рівень своїх доходів, а дружини – витрат.

5. Фінансовий трудоголізм - також хвороба. Праця повинна доповнювати життєстверджуючі процеси, такі як щастя, любов, мистецтво, відпочинок, взаємність і багато інших. Однак, часто заробляння грошей витісняє абсолютно всі інші заняття і

процеси в житті людини, така людина непомітно для самої себе перетворюється у друкарський верстат. Це хвороба хронічна і на перших стадіях важко помітна. Наслідки такого захворювання зазвичай помічаються вже в самому кінці, коли хвороба набуває загрозливих форм. Хвороба відома давно, її регулярно описують навіть люди, далекі від медицини і фінансів.

6. Фінансовий інцест. Має дві заразні форми: а) гроші позичаються родичам (дружині, дітям, батькам) з метою контролю; б) виробляється, спеціально або ненавмисно, імунітет у близьких людей до бажання працювати і самим забезпечувати себе.

7. Розтринькування грошей. Часом нічим не виправдане і не піддається раціональному поясненню. Для тих, хто не хоче лікуватися від цієї хвороби, але хоче вважати себе тим що йде в ногу з часом, придумано сучасну, модну і престижну назву цієї хвороби: шопоголізм.

Шопінг – (від англ. shopping – купівля, купування) – пристрасть до покупок, до частого відвідування магазинів і придбання далеко не завжди потрібних речей [1]. Шопінгоманія – безглузде бажання купувати і ще раз купувати. Серед психологів існують різні думки стосовно шопінгоманії: одні вважають що шопінгоманія є психологічним розладом, другі - хворобою, треті – різновидом наркотичної залежності. Ця хвороба має свої різновиди: сейлзоманія (манія розпродажів), лейбломанія (залежність від відомих брендів), гаджет-адикція (пристрасть до постійного придбання технічних новинок), джанк-фуд-адикція (відвідування ресторанів швидкого харчування), постшопінгова депресія (апатія, пов'язана зі втратою після придбання бажаної речі) та інші [2]. Великий вплив на розквіт шопінгоманії має рекламно-маркетингова машина, яка в більшій мірі впливає на жінок, оскільки у них більше розвинута права півкуля головного мозку, що відповідає за емоції. Основними симптомами шопінгоманії є неоправдане бажання купувати, поганий настрій у випадку неможливості здійснити покупку, системне бажання зняти стрес обновкою і відчутти тимчасове задоволення.

На нашу думку для нейтралізації шопінгоманії необхідно використовувати такі методи: інформаційна самоізоляція від реклами, планування своїх фінансових витрат шляхом формування списків необхідних речей, оволодіння психологічними прийомами нейтралізації хвилі “симптомів ошопінгоманії”, і у крайньому випадку - застосування антидепресантів.

1. *Фінансово-економічний словник – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2005 – ст. 624;*
2. Григорій Чаусовский. Шопингомания. Режим доступу: <http://psyfactor.org/lib/psychotron48.htm>